Europeiska unionens
officiella tidning

C 380

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

Sextioandra årgången

8 november 2019

Innehållsförteckning

I *Resolutioner, rekommendationer och yttranden*

REKOMMENDATIONER

Europeiska unionens domstol

2019/C 380/01 Rekommendationer till nationella domstolar om begäran om förhandsavgörande 1

SV

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

Rekommendationer till nationella domstolar om begäran om förhandsavgörande

(2019/C 380/01)

Dessa rekommendationer riktar sig till domstolarna i unionens medlemsstater och återspeglar avdelning III i domstolens rättegångsregler ([1]). De beskriver de väsentliga särdragen i förfarandet för förhandsavgörande och vad de nationella domstolarna bör beakta innan de vänder sig till EU-domstolen. De innehåller även praktiska upplysningar för de nationella domstolarna angående vilken form en begäran om förhandsavgörande ska ha och vad den ska innehålla. Med hänsyn till att en sådan begäran, efter det att den har översatts, ska delges samtliga berörda som avses i artikel 23 i protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol och till att domstolens slutliga avgörande i målet i princip ska offentliggöras på Europeiska unionens samtliga officiella språk, bör nämligen särskild uppmärksamhet ägnas utformningen av begäran om förhandsavgörande och, i synnerhet, skyddet för de personuppgifter som begäran innehåller.

([1]) EUT L 265, 29.9.2012, s. 1.

Innehållsförteckning

	Punkter
Inledning	1–2
I. Bestämmelser som är tillämpliga på samtliga typer av begäran om förhandsavgörande	3–32
Vem får begära förhandsavgörande?	3–7
Vad kan en begäran om förhandsavgörande avse?	8–11
I vilket skede av målets handläggning bör en begäran om förhandsavgörande framställas?	12–13
Vilken form ska en begäran om förhandsavgörande ha och vad ska den innehålla?	14–20
Skyddet för personuppgifter och anonymisering av begäran om förhandsavgörande	21–22
Översändande av begäran om förhandsavgörande och akten i det nationella målet till EU-domstolen	23–24
Hur målet om förhandsavgörande och målet vid den nationella domstolen påverkar varandra	25–27
Rättegångskostnader och rättshjälp	28–29
Förfarandet vid EU-domstolen och de följder som den hänskjutande domstolen anser att EU-domstolens avgörande får	30–32
II. Bestämmelser som är tillämpliga på en begäran om förhandsavgörande som måste handläggas särskilt snabbt	33–41
Villkor för tillämpning av förfarandet för skyndsam handläggning eller förfarandet för brådskande mål	34–36
Ansökan om att domstolen ska tillämpa förfarandet för skyndsam handläggning eller förfarandet för brådskande mål	37–39
Kommunikationen mellan EU-domstolen, den hänskjutande domstolen och parterna i det nationella målet	40–41
Bilaga – Väsentliga uppgifter som en begäran om förhandsavgörande ska innehålla	

INLEDNING

1. Möjligheten att begära förhandsavgörande, enligt artikel 19.3 b i fördraget om Europeiska unionen (nedan kallat *FEU*) och artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *FEUF*), är en mekanism av grundläggande betydelse i unionsrätten. Den har till syfte att säkerställa en enhetlig tolkning och tillämpning av unionsrätten inom unionen, genom att ge domstolar i medlemsstaterna ett instrument som innebär att de kan vända sig till Europeiska unionens domstol (nedan kallad *EU-domstolen*) med en begäran om förhandsavgörande angående tolkningen av unionsrätten och giltigheten av akter som antagits av unionens institutioner, organ eller byråer.

2. Förfarandet för förhandsavgörande bygger på ett samarbete mellan EU-domstolen och domstolarna i medlemsstaterna. I syfte att säkerställa att detta förfarande får fullt genomslag är det påkallat att redogöra för dess väsentliga särdrag och att göra vissa preciseringar för att förtydliga bestämmelserna i rättegångsreglerna, bland annat i fråga om vem som får begära förhandsavgörande, vad en begäran om förhandsavgörande kan avse samt vilken form en sådan begäran ska ha och vad den ska innehålla. Dessa preciseringar, som gäller för samtliga typer av begäran om förhandsavgörande (I), kompletteras av bestämmelser om den typ av begäran om förhandsavgörande som måste handläggas särskilt snabbt (II) och av en bilaga med en sammanfattning av de uppgifter som en begäran om förhandsavgörande ska innehålla.

I. BESTÄMMELSER SOM ÄR TILLÄMPLIGA PÅ SAMTLIGA TYPER AV BEGÄRAN OM FÖRHANDSAVGÖRANDE

Vem får begära förhandsavgörande?

3. Domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden angående tolkningen eller giltigheten av unionsrätten utövas enbart på initiativ av de nationella domstolarna, oavsett om parterna i det nationella målet har uttryckt önskemål om att en begäran om förhandsavgörande ska framställas eller inte. Eftersom det är den nationella domstol vid vilken ett mål är anhängigt som har ansvaret för det rättsliga avgörandet är det nämligen uteslutande på den domstolen som det ankommer att bedöma – mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i varje mål – både huruvida det är nödvändigt att begära förhandsavgörande för att den ska kunna meddela sitt avgörande och huruvida de frågor som den ställer till EU-domstolen är relevanta.

4. EU-domstolen tolkar begreppet domstol som ett självständigt unionsrättsligt begrepp. Den tar i detta avseende hänsyn till ett antal omständigheter, såsom huruvida det hänskjutande organet är upprättat enligt lag, organet är av stadigvarande karaktär, dess jurisdiktion är av tvingande art, förfarandet är kontradiktoriskt, organet tillämpar rättsregler och huruvida det har en oberoende ställning.

5. Medlemsstaternas domstolar kan vända sig till EU-domstolen med en fråga om tolkningen eller giltigheten av unionsrätten när de anser att ett förhandsavgörande från EU-domstolen i denna fråga är nödvändigt för att kunna döma i saken (se artikel 267 andra stycket FEUF). Det kan bland annat vara särskilt påkallat att begära förhandsavgörande när det rör sig om en ny tolkningsfråga som har ett allmänt intresse för unionsrättens enhetliga tolkning eller när befintlig rättspraxis inte förefaller ge tillräcklig vägledning med avseende på ett nytt rättsligt eller faktiskt sammanhang.

6. När en fråga uppkommer i ett mål vid en domstol mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, är den domstolen emellertid skyldig att begära förhandsavgörande från EU-domstolen (se artikel 267 tredje stycket FEUF), såvida det inte redan finns en fast rättspraxis i frågan eller om den korrekta tolkningen av den aktuella rättsregeln inte lämnar utrymme för rimligt tvivel.

7. Det följer vidare av fast rättspraxis att även om medlemsstaternas domstolar i mål som är anhängiga vid dem kan underkänna grunder för ogiltighet som åberopas mot en akt som har antagits av någon av unionens institutioner eller byråer eller något av dess organ, är det endast EU-domstolen som kan ogiltigförklara en sådan akt. När en nationell domstol är osäker på huruvida en sådan akt är giltig, måste den således begära förhandsavgörande från EU-domstolen, varvid den ska ange skälen till att den är osäker på aktens giltighet.

Vad kan en begäran om förhandsavgörande avse?

8. En begäran om förhandsavgörande måste avse tolkningen eller giltigheten av unionsrätten, och inte tolkningen av nationella rättsregler eller frågor som rör de faktiska omständigheterna i det nationella målet.

9. *EU-domstolen kan endast pröva en begäran om förhandsavgörande om unionsrätten är tillämplig i det nationella målet*. Det är i det avseendet absolut nödvändigt att den hänskjutande domstolen redogör för samtliga relevanta faktiska och rättsliga omständigheter som gör att den anser att unionsrättsliga bestämmelser kan vara tillämpliga i det aktuella målet.

10. När det gäller fall där begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, ska det erinras om att det i artikel 51.1 i stadgan anges att dess bestämmelser riktar sig till medlemsstaterna endast när dessa tillämpar unionsrätten. Även om tillämpningen av unionsrätten i nyss nämnd mening kan komma att ske i olika slags fall, måste det ändå klart och tydligt framgå av begäran om förhandsavgörande att en annan unionsrättslig bestämmelse än stadgan är tillämplig i det nationella målet. Eftersom EU-domstolen inte är behörig att pröva en begäran om förhandsavgörande om en rättslig situation inte omfattas av unionsrättens tillämpningsområde *kan* de *bestämmelser i stadgan* som eventuellt åberopats *inte i sig grunda någon sådan behörighet*.

11. Även om EU-domstolen, när den fattar sitt avgörande, naturligtvis beaktar de rättsliga och faktiska omständigheterna i det nationella målet, såsom dessa beskrivits av den hänskjutande domstolen i begäran om förhandsavgörande, tillämpar den inte själv unionsrätten i nämnda mål. När EU-domstolen uttalar sig om tolkningen eller giltigheten av unionsrätten, försöker den att ge ett användbart svar för avgörandet av målet vid den nationella domstolen. Det är emellertid den hänskjutande domstolen som ska dra de konkreta konsekvenserna av detta svar, i förekommande fall genom att underlåta att tillämpa den nationella rättsregel som bedömts vara oförenlig med unionsrätten.

I vilket skede av målets handläggning bör en begäran om förhandsavgörande framställas?

12. En nationell domstol kan framställa en begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen så snart den konstaterar att ett avgörande angående tolkningen eller giltigheten av unionsrätten är nödvändigt för att den ska kunna döma i saken. Det är nämligen den nationella domstolen som bäst kan avgöra i vilket skede av det nationella målets handläggning som en sådan begäran bör framställas.

13. Det är emellertid viktigt att tänka på att det är begäran om förhandsavgörande som kommer att ligga till grund för förfarandet vid EU-domstolen och att domstolen måste ha tillgång till samtliga uppgifter som krävs för att den ska kunna kontrollera att den är behörig att besvara de frågor som ställts och, om så är fallet, för att kunna lämna ett användbart svar på dessa frågor. Det är därför nödvändigt att beslutet att begära förhandsavgörande fattas i ett skede av målets handläggning där den hänskjutande domstolen *på ett tillräckligt precist sätt kan fastställa de rättsliga och faktiska omständigheterna i det nationella målet samt vilka rättsfrågor som uppkommer i målet*. Med hänsyn till intresset av en god rättskipning kan det även vara lämpligt att begäran om förhandsavgörande framställs efter det att parterna beretts tillfälle att yttra sig i saken.

Vilken form ska en begäran om förhandsavgörande ha och vad ska den innehålla?

14. En begäran om förhandsavgörande kan ges vilken form som helst som är tillåten enligt nationell rätt, men det är viktigt att tänka på att det är begäran om förhandsavgörande som ligger till grund för förfarandet vid EU-domstolen och som delges samtliga berörda som avses i artikel 23 i protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol (nedan kallad stadgan) och, i synnerhet, samtliga medlemsstater, för att ge dessa möjlighet att avge yttranden. Detta innebär att en begäran om förhandsavgörande måste översättas till Europeiska unionens samtliga officiella språk, och den bör därför vara skriven på ett enkelt, klart och exakt sätt och inte innehålla några överflödiga uppgifter. Erfarenheten visar att det ofta inte behövs mer än ett tiotal sidor för att på ett adekvat sätt redogöra för de rättsliga och faktiska omständigheter som utgör bakgrunden till en begäran om förhandsavgörande samt skälen till att förhandsavgörande begärs från EU-domstolen.

15. I artikel 94 i domstolens rättegångsregler anges vad en begäran om förhandsavgörande ska innehålla (en sammanfattning återfinns i bilagan till dessa rekommendationer). Utöver de frågor som ställs till domstolen *ska en begäran om förhandsavgörande innehålla följande*:

— En sammanfattning av saken i det nationella målet och de relevanta omständigheterna, såsom dessa har utretts av den hänskjutande domstolen eller, i vart fall, en redogörelse för de faktauppgifter som ligger till grund för frågorna.

— Lydelsen av de nationella bestämmelser som kan vara tillämpliga och, i förekommande fall, relevant nationell rättspraxis.

— En redogörelse för de skäl som fått den hänskjutande domstolen att undra över tolkningen eller giltigheten av de aktuella unionsrättsliga bestämmelserna, och för det samband som den hänskjutande domstolen har funnit föreligga mellan de unionsrättsliga bestämmelserna och den nationella lagstiftning som är tillämplig i det nationella målet.

Om en eller flera av dessa uppgifter saknas, kan EU-domstolen, särskilt med stöd av artikel 53.2 i rättegångsreglerna, komma att förklara sig obehörig att pröva de hänskjutna frågorna eller att avvisa begäran om förhandsavgörande.

16. Den hänskjutande domstolen ska i sin begäran om förhandsavgörande lämna *exakta hänvisningar till de nationella bestämmelser som är tillämpliga i det nationella målet och till de unionsrättsliga bestämmelser* som den begär tokning av eller vars giltighet har ifrågasatts. Dessa hänvisningar ska, om möjligt, innehålla såväl den exakta titeln på och antagandedatumet för de akter i vilka de berörda bestämmelserna föreskrivs som uppgift om var dessa akter har offentliggjorts. Den hänskjutande domstolen ombeds att vid hänvisning till rättspraxis ange ECLI-numret (”European Case Law Identifier”) för avgörandet i fråga.

17. Om den hänskjutande domstolen anser att det är nödvändigt för förståelsen av målet kan den kortfattat redogöra för *de viktigaste argument som framförts av parterna i det nationella målet*. I detta sammanhang ska det påpekas att det endast är begäran om förhandsavgörande som översätts och inte eventuella bilagor till denna.

18. Den hänskjutande domstolen får även kortfattat redogöra för *hur den anser att de frågor som hänskjuts för förhandsavgörande ska besvaras*. En sådan redogörelse är till hjälp för EU-domstolen, särskilt när den ska pröva begäran inom ramen för ett förfarande för skyndsam handläggning eller ett förfarande för brådskande mål.

19. *De frågor som hänskjuts* till EU-domstolen för förhandsavgörande bör finnas *i en avskild och tydligt angiven del av beslutet om hänskjutande*, helst i början eller slutet av detsamma. Frågorna ska vara begripliga i sig, utan att de måste läsas tillsammans med skälen till begäran.

20. För att göra det lättare att läsa begäran om förhandsavgörande, är det viktigt att den ges in till EU-domstolen i maskinskriven form och att sidorna och styckena i beslutet om hänskjutande är numrerade. Domstolen kommer inte att handlägga en begäran om förhandsavgörande som skrivits för hand.

Skyddet för personuppgifter och anonymisering av begäran om förhandsavgörande

21. För att personuppgifterna ska ges ett så bra skydd som möjligt vid EU-domstolens handläggning av målet, vid delgivningen av begäran om förhandsavgörande med de berörda som avses i artikel 23 i stadgan och vid den senare publiceringen, på unionens samtliga officiella språk, av det slutliga avgörandet i målet, *ombeds den hänskjutande domstolen*, som är den enda som har full kännedom om handlingarna i den akt som översänts till EU-domstolen, *att anonymisera målet genom att ersätta fysiska personers namn med till exempel initialer eller en bokstavskombination och genom att maskera de uppgifter som skulle kunna göra det möjligt att identifiera dessa personer*. Ny informations- och kommunikationsteknologi, och särskilt sökmotorer, används i allt större utsträckning, varför en anonymisering som görs först efter det att begäran har delgetts de berörda som avses i artikel 23 i stadgan och efter det att meddelandet om det aktuella målet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* kan visa sig vara mindre effektiv.

22. Om den hänskjutande domstolen förfogar över en version av begäran om förhandsavgörande där de fysiska personerna nämns vid namn, vilken innehåller fullständiga namn och kontaktuppgifter för parterna i det nationella målet, och en anonymiserad version av begäran, ombeds den att översända båda versionerna till EU-domstolen för att underlätta dennas handläggning av målet.

Översändande av begäran om förhandsavgörande och akten i det nationella målet till EU-domstolen

23. Begäran om förhandsavgörande ska vara daterad och undertecknad. Den ska skickas till EU-domstolens kansli, antingen elektroniskt eller per post (Greffe de la Cour de justice, Rue du Fort Niedergrünewald, L-2925 Luxembourg). Av skäl hänförliga till särskilt behovet av att säkerställa en snabb handläggning av målet och en optimal kommunikation med den hänskjutande domstolen rekommenderar EU-domstolen att den hänskjutande domstolen använder applikationen e-Curia. Information om hur man får åtkomst till denna applikation, med hjälp av vilken inlagor samt domar och beslut kan ges in respektive delges på elektronisk väg, och användarvillkoren för denna applikation återfinns på institutionens webbplats (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_78957/sv/). För att underlätta domstolens behandling av begäran om förhandsavgörande, och särskilt översättningen därav till Europeiska unionens samtliga officiella språk, ombeds de nationella domstolarna att inte enbart ge in begäran i original via e-Curia, utan även skicka en redigerbar version (skriven i ett ordbehandlingsprogram såsom ”Word”, ”OpenOffice” eller ”LibreOffice”) av begäran till följande adress: (DDP-GreffeCour@curia.europa.eu).

24. Begäran om förhandsavgörande ska ges in till kansliet tillsammans med samtliga relevanta handlingar som kan vara till hjälp för EU-domstolens handläggning av målet, däribland exakta kontaktuppgifter till parterna i det nationella målet och deras eventuella företrädare, samt akten i det nationella målet eller en kopia av den. Nämnda akt (eller kopian av den) – vilken kan skickas elektroniskt eller per post – kommer att förvaras på kansliet under hela den tid förfarandet vid EU-domstolen pågår. Såvida inte den hänskjutande domstolen anger något annat, kommer de berörda som avses i artikel 23 i stadgan att kunna ta del av den på kansliet.

Hur målet om förhandsavgörande och målet vid den nationella domstolen påverkar varandra

25. Den nationella domstolen är visserligen behörig att besluta om interimistiska åtgärder, särskilt i samband med en begäran om förhandsavgörande i en giltighetsfråga. När en begäran om förhandsavgörande framställs måste emellertid målet vid den nationella domstolen förklaras vilande till dess att EU-domstolen har meddelat sitt avgörande.

26. Även om en begäran om förhandsavgörande förblir anhängig vid EU-domstolen så länge denna inte har återkallats av den hänskjutande domstolen, är det emellertid viktigt att framhålla vilken roll EU-domstolen har i förfarandet för förhandsavgörande, nämligen att bidra till en effektiv rättskipning i medlemsstaterna och inte att yttra sig avseende allmänna eller hypotetiska frågor. Förfarandet för förhandsavgörande förutsätter att ett mål faktiskt är anhängigt vid den hänskjutande domstolen. Denna måste därför underrätta EU-domstolen om alla beslut under rättegången som kan påverka hänskjutandet (i synnerhet när talan har återkallats eller parterna har förlikats i det nationella målet), och om andra händelser som innebär att målet avslutas. Den hänskjutande domstolen ska även underrätta EU-domstolen om det har meddelats ett avgörande med anledning av ett överklagande av beslutet om hänskjutande och om vilka följder detta får för begäran om förhandsavgörande. För att målet om förhandsavgörande ska kunna handläggas på ett ändamålsenligt sätt vid EU-domstolen och särskilt för att undvika att denna lägger ned tid och resurser på ett mål där begäran kan komma att återkallas eller där ändamålet med begäran kan komma att förfalla, är det viktigt att upplysningar av nyss nämnt slag lämnas till EU-domstolen snarast möjligt.

27. De nationella domstolarna bör dessutom vara medvetna om att återkallandet av en begäran om förhandsavgörande kan inverka på den hänskjutande domstolens handläggning av liknande mål. När utgången i flera mål som är anhängiga vid den hänskjutande domstolen beror på EU-domstolens svar på de frågor som den hänskjutande domstolen har ställt, rekommenderas att dessa mål förenas innan begäran om förhandsavgörande framställs till EU-domstolen. På så sätt kan EU-domstolen besvara de hänskjutna frågorna trots att begäran i ett eller flera mål eventuellt återkallas.

Rättegångskostnader och rättshjälp

28. Förfarandet för förhandsavgörande vid EU-domstolen är kostnadsfritt, och domstolen beslutar inte om parternas rättegångskostnader i målet vid den hänskjutande domstolen. Det ankommer på sistnämnda domstol att besluta om detta.

29. EU-domstolen kan bevilja en part i det nationella målet rättshjälp när han eller hon saknar tillräckliga medel för att täcka sina kostnader vid EU-domstolen, särskilt ombudskostnader. Rättshjälp kan emellertid beviljas endast om en part inte redan har beviljats rättshjälp på nationell nivå eller i den mån den rättshjälpen inte – eller endast delvis – täcker kostnaderna vid EU-domstolen. Parten bör under alla omständigheter lämna alla upplysningar och bestyrkande handlingar till domstolen som gör det möjligt att bedöma partens faktiska ekonomiska situation.

Förfarandet vid EU-domstolen och de följder som den hänskjutande domstolen anser att EU-domstolens avgörande får

30. Under hela den tid målet om förhandsavgörande pågår står EU-domstolens kansli i kontakt med den hänskjutande domstolen, till vilken kansliet översänder kopior av samtliga inlagor. I förekommande fall kan kansliet även begära att den hänskjutande domstolen lämnar preciseringar eller förtydliganden, om EU-domstolen anser att detta behövs för att kunna besvara de hänskjutna frågorna på ett ändamålsenligt sätt.

31. Förfarandet består i princip av en skriftlig del och en muntlig del. Efter det att förfarandet har avslutats avgör domstolen genom dom de frågor som ställts av den hänskjutande domstolen. I vissa fall kan domstolen emellertid avgöra dessa frågor utan någon muntlig del, och till och med utan att inhämta några skriftliga yttranden från de berörda som avses i artikel 23 i stadgan. Detta är särskilt fallet om en fråga som ställts i en begäran om förhandsavgörande är identisk med en fråga som domstolen redan har avgjort, om svaret på en sådan fråga klart kan utläsas av rättspraxis eller om svaret på frågan inte lämnar utrymme för rimligt tvivel. I ett sådant fall får domstolen, med stöd av artikel 99 i sina rättegångsregler, snabbt avgöra den ställda frågan genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat, vilket har samma räckvidd och samma bindande verkan som en dom.

32. Efter det att domen har meddelats, eller ett särskilt uppsatt beslut genom vilket målet avgörs slutligt har undertecknats, översänder kansliet EU-domstolens avgörande till den hänskjutande domstolen, som då ombeds att underrätta EU-domstolen om vilka följder detta avgörande får i det nationella målet. Den hänskjutande domstolens slutliga avgörande bör, tillsammans med en uttrycklig uppgift om EU-domstolens målnummer, skickas till följande adress: Follow-up-DDP@curia.europa.eu.

II. BESTÄMMELSER SOM ÄR TILLÄMPLIGA PÅ EN BEGÄRAN OM FÖRHANDSAVGÖRANDE SOM MÅSTE HANDLÄGGAS SÄRSKILT SNABBT

33. En begäran om förhandsavgörande kan under vissa omständigheter handläggas skyndsamt eller enligt ett förfarande för brådskande mål. Villkoren för detta anges i artikel 23a i stadgan samt i artiklarna 105–114 i rättegångsreglerna. EU-domstolen beslutar huruvida dessa förfaranden ska tillämpas efter en separat, och vederbörligen motiverad, ansökan av den hänskjutande domstolen. I ansökan ska anges vilka rättsliga eller faktiska omständigheter som motiverar att något av de nämnda förfarandena ska tillämpas. I undantagsfall kan EU-domstolen även på eget initiativ besluta om sådan tillämpning, om den bedömer att detta är nödvändigt mot bakgrund av målets art eller omständigheterna i målet.

Villkor för tillämpning av förfarandet för skyndsam handläggning eller förfarandet för brådskande mål

34. I artikel 105 i rättegångsreglerna anges att en begäran om förhandsavgörande kan bli föremål för *skyndam handläggning*, med avvikelse från vad som gäller enligt rättegångsreglerna, när målet är av sådan beskaffenhet att det måste avgöras utan dröjsmål. Förfarandet för skyndsam handläggning medför betydande begränsningar för alla berörda aktörer. Detta gäller särskilt samtliga medlemsstater, som måste avge sina skriftliga eller muntliga yttranden inom mycket kortare frister än de som gäller i vanliga mål. En ansökan om skyndsam handläggning bör därför göras endast om det föreligger särskilda omständigheter som medför att det är fråga om en brådskande situation som motiverar att EU-domstolen besvarar de hänskjutna frågorna snabbt. Detta kan särskilt vara fallet när det finns stora och överhängande risker för folkhälsan eller miljön, vilkas förverkligande ett snabbt avgörande från EU-domstolen kan bidra till att förhindra, eller när det föreligger särskilda omständigheter som innebär att osäkerhet i fråga om grundläggande frågor rörande nationell konstitutionell rätt eller unionsrätten måste undanröjas mycket snabbt. Det följer av fast rättspraxis att det förhållandet att ett stort antal personer eller rättsliga situationer kan komma att påverkas av det avgörande som den hänskjutande domstolen ska meddela efter att ha begärt förhandsavgörande av EU-domstolen, att stora ekonomiska värden står på spel eller att den hänskjutande domstolen är skyldig att avgöra målet snabbt däremot inte i sig utgör sådana särskilda omständigheter som kan motivera att målet ska handläggas skyndsamt.

35. Det nyss sagda gäller i än högre grad för *förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande*, som behandlas i artikel 107 i rättegångsreglerna. Detta förfarande tillämpas endast på de sakområden som avses i avdelning V i tredje delen i FEUF om området med frihet, säkerhet och rättvisa. Förfarandet medför ännu större begränsningar för berörda aktörer. Det är bara ett begränsat antal parter som får yttra sig skriftligen och det är dessutom möjligt att i ytterst brådskande fall helt utelämna den skriftliga delen av förfarandet vid EU-domstolen. En ansökan om handläggning enligt förfarandet för brådskande mål bör därför göras endast om det föreligger omständigheter där det är absolut nödvändigt att domstolen mycket snabbt prövar den hänskjutande domstolens frågor.

36. Det är inte möjligt att här på ett uttömmande sätt räkna upp sådana omständigheter, bland annat på grund av att de unionsrättsliga bestämmelser som reglerar området med frihet, säkerhet och rättvisa är av varierande karaktär och under ständig utveckling. Som exempel på situationer där en nationell domstol kan överväga att ansöka om handläggning enligt förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande kan dock nämnas följande: När en person är häktad eller på annat sätt frihetsberövad och svaret på den uppkomna frågan är avgörande för bedömningen av denna persons rättsliga ställning (se artikel 267 fjärde stycket FEUF), eller när det i ett mål om den rättsliga eller den faktiska vårdnaden om barn i låg ålder, särskilt när utgången i det nationella målet är beroende av svaret på den fråga som ställts i begäran om förhandsavgörande och tillämpningen av det ordinarie förfarandet allvarligt, eller irreparabelt, skulle kunna skada relationen mellan ett barn och (en av) dess föräldrar eller barnets utveckling och integration i dess familjemiljö och sociala miljö. Följande utgör emellertid inte omständigheter som kan motivera att förarandet för brådskande mål om förhandsavgörande tillämpas: Rent ekonomiska intressen, hur stora och legitima de än är, den rättsliga osäkerhet som påverkar den situation som parterna i det nationella målet eller andra parter i liknande mål befinner sig i, det stora antalet personer eller rättsförhållanden som skulle kunna beröras av det avgörande som den hänskjutande domstolen ska meddela efter att ha begärt förhandsavgörande från EU-domstolen eller det stora antalet mål som skulle kunna beröras av EU-domstolens avgörande.

Ansökan om att domstolen ska tillämpa förfarandet för skyndsam handläggning eller förfarandet för brådskande mål

37. För att EU-domstolen snabbt ska kunna besluta huruvida målet bör handläggas skyndsamt eller enligt förfarandet för brådskande mål, måste den nationella domstolen i sin ansökan *på ett exakt sätt redogöra för de rättsliga och faktiska omständigheter som medför att målet är brådskande* och i synnerhet ange vilka risker som uppkommer om begäran om förhandsavgörande handläggs enligt det normala förfarandet. Den hänskjutande domstolen ska i möjligaste mån kortfattat ange hur den anser att de frågor som den ställer ska besvaras. Detta gör det lättare för parterna i det nationella målet och övriga som deltar i förfarandet att ta ställning till frågorna, och bidrar därigenom till en snabb handläggning.

38. En ansökan om att domstolen ska tillämpa förfarandet för skyndsam handläggning eller förfarandet för brådskande mål ska i vart fall framställas på ett klart och tydligt sätt, så att domstolens kansli omedelbart kan konstatera att ärendet ska ges en särskild behandling. För detta ändamål ombeds den hänskjutande domstolen att ange vilket av de två förfarandena som ansökan avser och att ange vilken artikel i rättegångsreglerna som är relevant (artikel 105 om skyndsam handläggning eller artikel 107 om förfarandet för brådskande mål). Detta bör anges på ett ställe i beslutet om hänskjutande som är lätt att upptäcka eller i en separat skrivelse från den hänskjutande domstolen.

39. När det gäller själva beslutet om hänskjutande bör det erinras om att det i en brådskande situation är än viktigare att beslutet är kortfattat, eftersom detta bidrar till att målet kan handläggas snabbt.

Kommunikationen mellan EU-domstolen, den hänskjutande domstolen och parterna i det nationella målet

40. Den domstol som ansöker om att EU-domstolen ska tillämpa förfarandet för skyndsam handläggning eller förfarandet för brådskande mål bör skicka denna ansökan och själva beslutet om hänskjutande – åtföljt av det sistnämnda beslutets text i ett redigerbart format (skriven i ett ordbehandlingsprogram såsom ”Word”, ”OpenOffice” eller ”LibreOffice”) – med hjälp av applikationen e-Curia eller med e-post (DDP-GreffeCour@curia.europa.eu).

41. Den hänskjutande domstolen bör även ange den e-postadress, och eventuellt faxnummer, som EU-domstolen kan använda. Den bör även ange e-postadresser, och eventuella faxnummer, till företrädarna för parterna i det nationella målet. På så sätt underlättas EU-domstolens vidare kommunikation med den hänskjutande domstolen och parterna i det nationella målet.

BILAGA

Väsentliga uppgifter som en begäran om förhandsavgörande ska innehålla

Denna bilaga innehåller en sammanfattning av de viktigaste uppgifter som en begäran om förhandsavgörande ska innehålla. I anslutning till dessa uppgifter anges de punkter i förevarande rekommendationer där nämnda uppgifter behandlas mer ingående.

Varje begäran om förhandsavgörande, oavsett om den översänds elektroniskt eller per post, ska innehålla följande:

1. Uppgift om den hänskjutande domstolen och, i förekommande fall, avdelningen eller den behöriga dömande sammansättningen (se i detta avseende punkterna 3–7).

2. Exakt uppgift om parterna i det nationella målet och, i förekommande fall, de personer som företräder dem vid den hänskjutande domstolen (vad gäller parterna i det nationella målet, se emellertid punkterna 21 och 22 ovan beträffande skyddet för personuppgifter).

3. Uppgift om saken i det nationella målet och de relevanta omständigheterna (se punkt 15).

4. Uppgift om relevanta bestämmelser i nationell rätt och i unionsrätten (se punkterna 15 och 16).

5. Skälen till att den hänskjutande domstolen undrar över tolkningen eller giltigheten av unionsrätten (se punkterna 8–11 och 15–18).

6. Tolknings- eller giltighetsfrågorna (se punkt 19).

7. I förekommande fall, uppgift om huruvida begäran behöver ges en särskild behandling som har samband med, till exempel, att det är nödvändigt att bevara de berörda fysiska personernas anonymitet eller att EU-domstolen handlägger begäran särskilt snabbt (se punkt 33 och följande punkter).

På det formella planet gäller att begäran om förhandsavgörande ska vara maskinskriven, daterad och undertecknad och ges in till domstolens kansli, helst elektroniskt, åtföljd av samtliga de handlingar som är ändamålsenliga och relevanta för handläggningen av målet (se i detta avseende punkterna 20–24 ovan och, vad gäller en begäran som måste handläggas särskilt snabbt, punkterna 40 och 41).

Av EU-domstolen rekommenderade kanaler för översändande av handlingar

För att säkerställa en optimal kommunikation med de domstolar som begär förhandsavgörande rekommenderar EU-domstolen att följande kanaler används för översändande av handlingar:

1. Ingivande av begäran om förhandsavgörande (eller andra relevanta handlingar som har samband med denna):

   — Det undertecknade originalet av begäran om förhandsavgörande (eller av andra handlingar som har samband med denna): översändande via applikationen e-Curia. Information om hur man får åtkomst till denna applikation, som är gratis och säker, och användarvillkoren för denna applikation återfinns på följande adress: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_78957/sv/.

   — En redigerbar version av begäran om förhandsavgörande (eller av andra handlingar som har samband med denna): DDP-GreffeCour@curia.europa.eu.

2. Översändande av den hänskjutande domstolens slutliga avgörande (anonymiserat, när så krävs, särskilt för elektronisk åtkomst) som meddelats efter det att EU-domstolen avgjort begäran om förhandsavgörande: Follow-up-DDP@curia.europa.eu.

ISSN 1977-1061 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2504 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV